

Dokument zasedanja

A8-0048/2016

8.4.2016

POROČILO

o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi
(2015/2007(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Terry Reintke

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE	20
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU	26
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	27

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o enakosti spolov in krepitevi vloge žensk v digitalni dobi (2015/2007(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in drugega pododstavka člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih leta 1995 na četrti svetovni konferenci o ženskah, zlasti pa dela o ženskah in medijih,
- ob upoštevanju sklepnega dokumenta 23. posebnega zasedanja generalne skupščine leta 2000, v katerem so informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) priznane kot dosežek, ki prinaša nove priložnosti za krepitev vloge žensk, hkrati pa tudi potencialna tveganja,
- ob upoštevanju deklaracije o načelih in ženevskega akcijskega načrta, sprejetega v prvi fazi Svetovnega vrha o informacijski družbi, ki je leta 2003 potekal v Ženevi,
- ob upoštevanju tuniške obveze in tuniške agende za informacijsko družbo, ki določa finančne in mednarodne mehanizme za izvajanje agend Svetovnega vrha o informacijski družbi, ki so bile med 16. in 18. novembrom 2005 sprejete v Tunisu v drugi fazi tega vrha,
- ob upoštevanju navedb o pravicah žensk in enakosti spolov v izjavi o izvajanju sklepov Svetovnega vrha o informacijski družbi in z njimi povezane vizije Svetovnega vrha o informacijski družbi +10 za ta vrh po letu 2015,
- ob upoštevanju sklepov foruma Svetovnega vrha o informacijski družbi, ki je med 25. in 29. majem 2015 potekal v Ženevi, in sicer na temo „skupne inovacije: omogočanje IKT za trajnostni razvoj“, na katerem je sodelovala delegacija Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
- ob upoštevanju smernic za ukrepe s Svetovnega vrha o informacijski družbi, ki so bile združene s cilji trajnostnega razvoja, da bi se do leta 2030 okrepila sinergija med globalnimi strategijami, vključno z ukrepom za krepitev vloge in spodbujanje socialne, ekonomske in politične vključenosti za vse osebe, ne glede na njihovo starost, invalidnost, genetske značilnosti, spol, spolno usmerjenost, spolno identiteto, raso, socialno ali etnično poreklo, vero ali prepričanje ali ekonomski ali drugi položaj;
- ob upoštevanju strategije Komisije za enakost žensk in moških 2010–2015 (SEC(2010)1079/2), ki zajema vrsto ukrepov, povezanih z ženskami in internetom, zlasti kar zadeva informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, in vmesnega pregleda te strategije,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2015 o strategiji EU za enakost žensk in

moških po letu 2015¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2015 o opolnomočenju deklic v Evropski uniji z izobraževanjem²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju sklepov Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov iz junija 2014 o ženskah in gospodarstvu: ekonomski neodvisnosti z vidika dela s krajšim delovnim časom in samozaposlitve, v katerih je navedeno, da strategija Evropa 2020 opredeljuje številna prednostna področja rasti, vključno z belo ekonomijo ter sektorjem znanosti in tehnologije. Da bi lahko v celoti izkoristili potencial Evrope za rast na teh področjih, je pomembno odpraviti spolne stereotipe in se boriti proti segregaciji na področju izobraževanja in zaposlovanja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o uporabi Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2013 o odpravi stereotipov o spolih v EU⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje⁶, zlasti pa velike koalicije za digitalne kompetence in delovna mesta,
- ob upoštevanju ukrepa št. 60 digitalne agende o spodbujanju žensk, da se odločijo za poklicno pot na področju IKT, in povečanju deleža žensk v sektorju IKT,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2015)0192),
- ob upoštevanju drugega stebra strategije Komisije za enotni digitalni trg, ki je namenjen ustvarjanju ustreznih pogojev in enakih konkurenčnih pogojev in okolja za razvoj digitalnih omrežij in inovativnih storitev, in tretjega stebra, ki podpira vključujočo digitalno družbo, v kateri imajo državljani prave spretnosti, da lahko izkoristijo priložnosti, ki jih prinaša internet, in povečajo svoje možnosti za zaposlitev,
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja C Evropskega parlamenta z naslovom *Study*

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0218.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0312.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0351.

⁴ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 75.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0074.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0377.

on Empowering women on the Internet (Študija o krepitvi vloge žensk na internetu), ki je bila objavljena leta 2015,

- ob upoštevanju člena 7 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013¹, ki se nanaša na spodbujanje enakosti moških in žensk ter nediskriminacijo,
 - ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini in boju proti njima (Carigrajska konvencija),
 - ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje in zlasti njihovih ciljev v zvezi z ženskami in mediji, na podlagi katerih je treba povečati udeležbo žensk in njihov dostop do izražanja in odločanja prek medijev in novih komunikacijskih tehnologij, pa tudi spodbujati uravnoteženo in nestereotipno prikazovanje žensk v medijih,
 - ob upoštevanju evropskega kodeksa najboljše prakse za ženske ter informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT), ki ga je leta 2013 izdala Komisija,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2012 o ženskah v IKT,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2015 o krepitvi vloge žensk na internetu,
 - ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice z naslovom *Violence against women – an EU-wide survey. Main results* (Nasilje nad ženskami – evropska raziskava. Glavni rezultati), objavljenega marca 2014,
 - ob upoštevanju Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ²,
 - ob upoštevanju strategije EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016, ki jo je oblikovala Komisija, in vmesnega poročila o njenem izvajanju,
 - ob upoštevanju cikla politik EU za boj proti hudim oblikam organiziranega kriminala, ki se je začel leta 2014, in prednostnega področja trgovine z ljudmi,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A8-0048/2016),
- A. ker je digitalizacija korenito spremenila način, kako ljudje dostopajo do informacij in jih zagotavljajo, kako komunicirajo, se družijo, študirajo in delajo, saj ustvarja nove priložnosti za sodelovanje v javnih in političnih razpravah ter udeležbo v izobraževanju in na trgu dela, odpira nove možnosti za samoodločanje in ima velik gospodarski potencial za Evropsko unijo in za države zunaj nje; ker digitalizacija ne vpliva zgolj na

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

² UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

trge, temveč na celotno družbo;

- B. ker informacijska družba, ki temelji na informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (IKT), prinaša velike priložnosti za ustvarjanje in porazdelitev bogastva in znanja, kot se je izkazalo na primer z brezplačno in odprtokodno programsko opremo, ki je spremenila način, kako se programska oprema izdeluje, distribuira, podpira in uporablja, in je pripomogla k obsežnejši digitalni vključenosti; ker digitalizacija poleg tega omogoča prožnejšo in bolj raznoliko uporabo časa in prostora ter s tem prehod na pravičnejše družbene modele; ker lahko obenem digitalizacija trga dela ustvari novo razsežnost izključenosti, na primer tveganje ekonomske, socialne, kulturne in spolne segregacije;
- C. ker je le 9 % razvijalcev v Evropi žensk, med šefi v sektorju IKT in komunikacijskem sektorju jih je le 19 % (v primerjavi z drugimi storitvenimi sektorji, kjer je ta delež 45 %) in ker znaša delež žensk med podjetniki le 19 % (v primerjavi s 54 % v drugih sektorjih)¹;
- D. ker ta razvoj nudi velik potencial za krepitev vloge žensk, saj jim omogoča dostop do informacij in znanja, ki presega običajne načine, in zagotavlja platformo za izražanje, ki lahko druge spodbudi k ukrepanju, odpira nove priložnosti za sodelovanje in zavzemanje za pravice in svoboščine žensk, deklet in oseb LGBTI, pa tudi oseb s posebnimi potrebami, na primer invalidov; ker aktivna udeležba žensk v informacijski družbi ni le vprašanje pravičnosti in enakosti, temveč bo prispevala tudi k izboljšanju socialnih in gospodarskih pogojev v družbi in konkurenčnosti EU;
- E. ker je velika razlika med spoloma pri dostopu do poklicnih in izobraževalnih možnosti na področju informacijske in komunikacijske tehnologije ter računalniškega znanja; ker digitalizacija močno vpliva na uporabo in distribucijo medijev, kar je še bolj opazno med mlajšimi uporabniki, saj odpira nove poti in manj hierarhično medijsko okolje; ker lahko digitalizacija sicer omogoči krepitev vloge žensk, zaradi širjenja negativne, ponižujoče in stereotipne podobe žensk pa ustvarja tudi nove izzive;
- F. ker so digitalni komunikacijski kanali in družabna omrežja še posebej pomembni za starše na starševskem dopustu in osebe, ki delajo od doma;
- G. ker digitalizacija zelo močno vpliva na trg dela, saj se z njo spreminjajo vrednostne verige in ustvarjajo nove zaposlitvene možnosti in prožnejše oblike dela; ker so lahko možnosti za prožno ureditev dela in delo na daljavo, ki jih prinaša digitalizacija, pomembno orodje za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja žensk in moških; ker lahko te prožne ureditve dela pozitivno prispevajo k vključevanju prikrajšanih skupin žensk na trg dela; ker so vseeno mogoče negativne posledice, ki lahko prizadenejo zlasti ženske, kot so zmanjšanje pravic delavcev in omejeni delovni čas ter omejitve, ki se nanašajo na poklicne in nepoklicne naloge, s čimer se lahko okrepijo slabo plačane in manj varne oblike zaposlitve;
- H. ker je izboljšanje digitalnih veščin in računalniške pismenosti edinstvena priložnost za večjo vključenost žensk in deklet, pa tudi ljudi s posebnimi potrebami, kot so invalidi, na trg dela; ker lahko povečanje števila žensk v sektorju IKT, ki sodi med sektorje z

¹ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/women-active-ict-sector>

najbolje plačanimi delovnimi mesti, prispeva k njihovemu boljšemu finančnemu položaju in finančni neodvisnosti in torej k zmanjšanju razlike v plačilu med spoloma;

- I. ker na digitaliziranem trgu dela odgovornost v vse večji prehaja od gospodarske družbe k posamezniku, kar spreminja pogoje članstva v sistemu socialne varnosti za samozaposlene in samostojne delavce; ker so na te spremembe očitno vplivale politične odločitve;
- J. ker je v primeru več posameznih pogodb v različnih družbah in institucijah še toliko težje spremljati spoštovanje načela enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, ki je nadvse pomembno za resnično enakopravno družbo;
- K. ker bi vstop večjega števila žensk v sektor IKT spodbudil trg, za katerega se predpostavlja pomanjkanje delovne sile in za katerega bi enaka udeležba žensk pomenila letni dobiček v višini okrog 9 milijard EUR za BDP EU; ker so ženske še vedno veliko premalo zastopane v študijskih programih na področju IKT, na katerem je le približno 20 % diplomantov, od tega le 3 % diplomantk; ker se ženske srečujejo s številnimi težavami pri vključevanju v sektor IKT in vztrajanju v njem; ker pretežno moško delovno okolje v tem sektorju, v katerem je med zaposlenimi le 30 % žensk, prispeva k trendu, da številne ženske ta sektor zapustijo nekaj let po tem, ko zaključijo univerzitetno izobrazbo;
- L. ker je študija o aktivnih ženskah v sektorju IKT pokazala, da bo v Evropi v tem sektorju do leta 2020 približno 900.000 prostih delovnih mest; ker ta sektor hitro raste in ustvarja približno 120.000 novih delovnih mest na leto;
- M. ker je za sektor IKT značilna precej izrazita vertikalna in horizontalna segregacija, pa tudi razkorak med pridobljeno izobrazbo žensk in njihovim položajem v tem sektorju; ker je v sektorju IKT manj kot 20 % podjetnic; ker večina žensk (54 %), zaposlenih v tem sektorju, zaseda slabo plačana nizko kvalificirana delovna mesta, visoko kvalificirana mesta programerjev pa jih zaseda le majhen delež (8 %); ker so ženske v tem sektorju nezadostno zastopane tudi pri odločanju, le 19,2 % delavcem v sektorju IKT je nadrejena ženska, za razliko od 45,2 % delavcev v drugih sektorjih;
- N. ker so ženske v starosti 55 let in več še posebej izpostavljene tveganju brezposelnosti in neaktivnosti na trgu dela EU, pri čemer znaša povprečna stopnja zaposlenosti žensk, starih od 55 do 64 let, v EU le 42 %, v primerjavi s 58 % pri moških; ker je to tveganje še večje zaradi nizke ravni računalniške pismenosti in digitalnih kompetenc; ker bi se z izboljšanjem digitalnih kompetenc žensk, starih 55 let in več, in vlaganjem vanje močno povečale njihove zaposlitvene možnosti in raven zaščite pred izključenostjo s trga dela;
- O. ker seksizem in spolni stereotipi ovirajo enakost žensk in moških in zavirajo gospodarski razvoj in konkurenčnost EU ter še dodatno povečujejo že tako izrazito digitalno vrzel med spoloma na področju IKT, medijev in s tem povezane industrije; ker ženske zaradi obstoječih spolnih stereotipov težje razvijejo vse svoje sposobnosti kot uporabnice, inovatorke in ustvarjalke; ker so potrebni jasna politična volja, konkretni ukrepi in sodelovanje civilne družbe, da se to spremeni;
- P. ker sta izobraževanje in usposabljanje ključnega pomena za krepitev vloge žensk v digitalni dobi in s tem za uspešno prihodnost družbe; ker 60 % učencev in dijakov v EU

v razredu nikoli ne uporablja digitalne opreme; ker se je že tako majhen delež diplomantk na področju IKT zmanjšal; ker so ženske zelo slabo zastopane na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter približno polovica diplomantk s teh področij ne nadaljuje te poklicne poti; ker so žensk na splošno še vedno premalo zastopane v pobudah, kot so evropski teden programiranja, IKT za boljše izobraževanje, „Startup Europe Leaders Club“ in velika koalicija za digitalna delovna mesta, katerih cilj je nadalje spodbujati e-izobraževanje in digitalne kompetence;

- Q. ker ima spodbujanje digitalnih tehnologij ter informacijskih in komunikacijskih tehnologij v skladu s cilji trajnostnega razvoja pomembno vlogo v politiki razvojnega sodelovanja EU, zlasti za krepitev socialnega in ekonomskega položaja žensk in deklet ter njihov izhod iz revščine;
- R. ker digitalizacija podpira spodbujanje neposredne demokracije prek spleta, kar ženskam omogoča več sodelovanja v politiki in boljši dostop do informacij;
- S. ker povezanost digitalizacije in neposredne demokracije ženskam daje več možnosti za neposredno sodelovanje zunaj tradicionalnih političnih sistemov ter za polno in celovito udeležbo;
- T. ker se lahko informacijske in komunikacijske tehnologije – tako kot vse tehnologije – uporabijo in zlorabijo za ogrožanje žensk, njihovih pravic in svoboščin, v končni fazi pa tudi za ogrožanje krepitve njihove vloge, na primer z ustrahovanjem na spletu, spletnim zalezovanjem, trgovino z ljudmi prek interneta, sovražnim govorom, spodbujanjem sovraštva, diskriminacijo in kršenjem temeljnih pravic; ker anonimnost na internetu prispeva k širjenju teh oblik nasilja nad ženskami; ker morajo oblikovalci politik, pa tudi podjetja, gospodarske družbe in organizacije civilne družbe te nove izzive in tveganja ustrezno opredeliti in odpraviti, obenem pa omogočati izmenjavo informacij na internetu;
- U. ker se nove informacijske in komunikacijske tehnologije uporabljajo za ustvarjanje kanalov in platform, ki omogočajo nekatere oblike spolnega izkoriščanja žensk, tudi mladoletnic; ker se digitalne platforme uporabljajo tudi za komercializacijo ženskega telesa; ker se morajo ustrezni strokovnjaki s področja odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj seznaniti s tem, kako so se ta kazniva dejanja zaradi digitalizacije spremenila; ker je treba pedagoške delavce ozaveštevati o teh novih oblikah digitalne nevarnosti ter zagotoviti sredstva EU in držav članic za spodbujanje izobraževanja o varni in spoštljivi uporabi interneta in o nevarnosti spletnega nasilja na podlagi spola za fante in dekleta, poleg tega je treba moške in fante vključiti v boj proti nasilju nad ženskami in dekleti;
- V. ker so digitalni načini komunikacije prispevali k razširjenosti sovražnega govora in groženj zoper ženske, in sicer je 18 % žensk v Evropi od svoje mladosti že doživelo katero od oblik nadlegovanja s strani znancev na internetu, poleg tega je v Evropi devet milijonov žrtev spletnega nasilja; ker se je število groženj zoper ženske, vključno z grožnjami s smrtjo, povečalo; ker družba, in sicer tako širša javnost kot tudi ustrezni strokovnjaki, kot so uslužbenci organov pregona in učitelji, še vedno ni dovolj ozaveščena o digitalnih oblikah nasilja, da bi lahko zagotovili njihovo ustrezno preprečevanje in spremljanje ter pomoč žrtvam; ker se razne oblike spletnega nasilja v kazenskem pravu še ne upoštevajo v celoti, prav tako se ne upoštevajo v nekaterih

načinih in postopkih pregona v vseh državah članicah; ker pravosodni sistem ni dovolj odziven; ker se storilci zlorab in kaznivih dejanj iz sovraštva zelo redko prijavijo, preiskujejo, sodno preganjajo in obsodijo; ker je treba na ravni EU priznati morebitne čezmejne posledice zlorab in nasilja na internetu;

- W. ker sta lahko priprava proračuna ob upoštevanju enakosti spolov in vključevanje načela enakosti spolov orodji za krepitev enakosti spolov; ker bi bilo treba v vseh fazah dela Komisije na področju digitalizacije v Evropi upoštevati vidik spola, da bi zagotovili, da ženske ne bi zgolj sodelovale v digitalnem razvoju, temveč bi prevzele vodilno vlogo na tem področju;
- X. ker je nizka udeležba žensk in deklet v izobraževanju s področja IKT in poznejši zaposlitvi na tem področju posledica zapletenega medsebojnega delovanja spolnih stereotipov, ki se začne že zgodaj v življenju in izobraževanju ter se nadaljuje na poklicni poti; ker dejavniki, ki ženske in deklice omejujejo pri vključevanju v izobraževanje in zaposlovanje na področju IKT, vključujejo: ohranjanje stereotipov vse življenje, ločevanje na „tipično ženske in moške“ dejavnosti, konjičke in igrače, ki se začne že s predšolsko vzgojo, sorazmerno pomanjkanje vzornic v sektorju IKT ter omejena prepoznavnost žensk v tem sektorju, zlasti na vodilnih položajih;

Splošna priporočila

1. poziva Komisijo in Svet, naj v celoti izkoristita potencial, ki ga za spodbujanje krepitev vloge žensk, njihovih pravic in svoboščin ter za enakost spolov nudijo informacijska družba, informacijska in komunikacijska tehnologija in internet ne glede na starost, invalidnost, genetske značilnosti, spol, spolno usmerjenost, spolno identiteto, raso, socialno ali etnično poreklo, vero ali prepričanje ali ekonomski položaj;
2. poudarja, da dostop do interneta predstavlja nove bistvene storitve, potrebne za ves svet, moške, ženske, fante in dekleta, saj je internet postal ključno orodje za vsakodnevno življenje posameznikov v družinskem, poklicnem, študijskem in učnem okolju, za upravljanje v podjetjih, javnih organih, ustanovah in organizacijah ter za delovanje družabnih omrežij in spodbujanje enakih možnosti;
3. poziva Komisijo, naj izkoristi digitalno agendo in strategijo za enotni digitalni trg ter ju bolj ciljno naravna in naj odpravi veliko vrzel med spoloma v sektorju IKT ter spodbudi polno vključevanje žensk v ta sektor, zlasti kar zadeva tehnične in telekomunikacijske poklice, podpira izobraževanje in usposabljanje žensk in deklet na področju IKT ter naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, poveča prepoznavnost žensk na digitalnem prizorišču in prispeva k večji enakosti spolov in udeležbi žensk z boljšim dostopom do financiranja, poleg tega naj pri svojem delu v zvezi z digitalno agendo in strategijo za enotni digitalni trg sistematično izvaja ocene učinka na enakost spolov in upošteva enakosti spolov v okviru priprave proračuna, da bo mogoče temeljno evropsko načelo enakosti žensk in moških ustrezno vključiti, in naj podpre civilno družbo in organizacije žensk pri pripravi vključujočega interneta;
4. poziva institucije EU in države članice, naj vidik enakosti spolov vključijo v vse digitalne pobude in naj prepoznajo, da digitalna moč omogoča nov, močnejši val osveščenosti o vprašanjih, vezanih na spol, in enakosti spolov; želi spomniti Komisijo na učinkovitost interneta, kot sredstva za kampanje, forume in večjo prepoznavnost

vzornic, kar prispeva k hitrejšemu doseganju enakosti spolov; zato poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi v ospredje svoje digitalne agende postavila žensko, da bo lahko nova digitalna doba gonilna sila pri spodbujanju enakosti spolov;

5. poziva Komisijo, naj v prihodnjo strategijo za enakost žensk in moških 2016–2020 vključi posebne ukrepe v podporo vključevanju in udeležbi žensk v informacijski družbi in za odločno spodbujanje ženskih omrežij na spletu, saj so odraz samoorganiziranega pristopa h krepitvi vloge žensk od spodaj navzgor in bi morala prejeti vso podporo, ki jo potrebujejo za to, da postanejo dolgoročna;
6. je seznanjen s sporočilom Komisije o strategiji za enotni digitalni trg za Evropo, a obžaluje, da zaradi njene ozke usmeritve ni dovolj upoštevan velik potencial, ki ga lahko ima digitalizacija za vključujočo, enakopravno in participativno družbo, in da priložnosti, ki jih nudita usmerjena podpora in financiranje infrastrukture za krepitev vloge žensk, niso priznane v zadostni meri;
7. poziva, naj se v sektorju IKT in na digitalnem trgu močnejši poudarek nameni brezplačni in odprtokodni programski opremi; meni, da je brezplačna in odprtokodna programska oprema ključno sredstvo za spodbujanje enakosti spolov in demokratizacije na digitalnem trgu in sektorju IKT; poudarja, da je treba tudi sektor odprtokodne programske opreme ozavestiti o enakosti spolov;
8. poziva EU in države članice, naj oblikujejo, podpirajo in izvajajo ukrepe, ki jih spodbujajo OZN in njegovi organi, zlasti v okviru pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter svetovnih vrhov o informacijski družbi, da bi si za krepitev vloge žensk v digitalni dobi prizadevali tako na evropski kot na svetovni ravni; poziva države članice, naj si med seboj izmenjujejo informacije in zglede najboljše prakse za spodbujanje enake udeležbe žensk v digitalnem razvoju v Evropi;
9. poziva države članice, naj z namenom doseganja enakosti spolov v informacijski družbi in na področju IKT pripravijo večletne akcijske načrte, katerih cilj je: krepitev dostopa žensk do informacijske družbe, izboljšanje in povečanje uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije, povečanje vloge žensk v sektorju IKT, spodbujanje znanja na področju IKT med ženskami, in sicer prek izobraževanja in usposabljanja, spodbujanje zaposlovanja in podjetniškega duha med ženskami z redno uporabo interneta in digitalnih storitev, razvoj spletnih vsebin, ki spodbujajo enakost spolov, omogočanje stalne izmenjave in širjenja informacij ter posredovanja vrednot o enakosti spolov, spodbujanje dostopa do informacijske in komunikacijske tehnologije in njihove uporabe kot orodja za boj proti diskriminaciji in nasilju na podlagi spola, spodbujanje mednarodnega sodelovanja, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter oblikovanje, izvajanje, razširjanje in vrednotenje politik in načrtov na področju enakosti spolov;

Udeležba

10. poziva Komisijo in države članice, naj bolje izkoristijo velik potencial digitalizacije na vseh ravneh politične udeležbe in pri vključevanju žensk v postopke odločanja, na primer s pomočjo elektronskega glasovanja; poudarja velike priložnosti digitalizacije in pobud v zvezi z e-upravo za dostop do informacij, preglednost in večjo odgovornost; poleg tega poudarja, da lahko informacijske in komunikacijske tehnologije zelo

povečajo možnosti žensk za sodelovanje v anketah in razpravah ter za vlaganje pritožb in anonimnih prijav;

11. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo digitalizacijo v politiki in s tem neposredno demokracijo, saj to omogoča dejavnejšo udeležbo vseh državljanov in odpravlja zastarele sisteme in ovire, zaradi katerih se ženske in nezadostno zastopane skupine težje uveljavijo v volilnem in institucionalnem okolju; poziva jih tudi, naj preučijo in nadalje razvijejo spletne načine glasovanja na volitvah ter tako odpravijo ovire, ki pogosto prizadenejo predvsem ženske;
12. poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi program Evropa za državljane in se osredotoči zlasti na organizacije civilne družbe in ženske organizacije, ki delujejo na področju digitalizacije in IKT, ter tako izboljša pogoje za državljansko in demokratično udeležbo žensk, pri prihodnjih ocenah izvajanja pa naj posebno pozornost nameni ciljem, vezanim na posamezni spol;
13. poudarja, kako pomembno vlogo lahko imajo nove oblike medijev pri krepitevi udeležbe žensk v demokratičnih procesih; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo polno udeležbo žensk v medijih, vključno z vodstvenimi položaji, in v regulativnih in nadzornih organov in si v boju proti stereotipom in nezadostni zastopanosti žensk prizadevajo za večjo enakost spolov v medijskih hišah; poleg tega poziva Komisijo, naj spodbuja oblikovanje omrežij med organizacijami civilne družbe in profesionalnimi medijskimi organizacijami, da se okrepi moč žensk za njihovo dejavno udeležbo in se priznajo njihove posebne potrebe v medijih;
14. poudarja ključno vlogo mednarodne civilne družbe na področju upravljanja interneta, in sicer prek forumov, kot je globalni internetni forum; poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo z organizacijami digitalne civilne družbe na lokalni in mednarodni ravni in jih podprejo ter naj okrepijo udeležbo in zastopnost žensk in deklet v vseh teh forumih in omrežjih;
15. meni, da bi lahko ženske bolje izkoristile digitalne možnosti ter bi imele boljši dostop do trga dela, če bi imeli vsi, vsaj na javnem mestu, brezplačen dostop do širokopasovne internetne povezave, kar pa bi prispevalo tudi k večji socialni vključenosti in bi pozitivno vplivalo na razvoj v zvezi z okoljskimi in gospodarskimi zadevami; poziva Komisijo, naj prepozna pomen širitve digitalne agende na podeželska območja, da ne bo noben državljan, zlasti pa ne nobena ženska, izključen in izoliran, in bodo digitalne možnosti vsem na razpolago;

Trg dela

16. poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj spodbujajo enakost spolov v podjetjih s področja IKT in v ustreznih drugih industrijskih panogah, predstavniških organih in ustanovah za usposabljanje, vključno z vodstvom, in naj pozorno nadzorujejo in spremljajo doseženi napredek ter si izmenjajo najboljšo prakso na tem področju;
17. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo očitno nezadostno zastopnost žensk v sektorju IKT, zlasti na višjih položajih in v izvršnih odborih; poziva Komisijo in države članice, naj upoštevajo, da direktiva o enaki zastopanosti žensk v izvršnih odborih predstavlja resnično priložnost za spremembo kulture v podjetjih, kar bi

vplivalo na vse ravni hierarhije, in zato poziva, naj se postopek o tej direktivi ne blokira v Svetu; vztrajno opozarja Komisijo na njeno odgovornost, da sprejme vse ukrepe, ki bi lahko prispevali k prekinitvi zastoja v Svetu glede zakonodaje EU, ki obravnava preglednost in bolj uravnoteženo zastopnost pri zaposlovanju na položaje odločanja;

18. poziva države članice, naj obravnavajo razlike med spoloma v sektorju IKT, tako da poudarjajo poslovno prednost raznolikosti in ustvarijo številnejše in bolj prepričljive spodbude za podjetja in ženske, kot so vzornice in poklicno usmerjanje, da bi tako povečali prepoznavnost žensk;
19. poziva Komisijo in države članice, naj zaščitijo temeljne pravice delavcev in njihovo socialno varstvo ter se borijo proti prekarnim delovnim pogojem; poziva Komisijo, naj predlaga nove mehanizme za varstvo, prilagojene delovnim in poklicnim vzorcem, ki so se izoblikovali z digitalizacijo, države članice pa naj te mehanizme nadalje razvijajo, pri čemer naj posebno pozornost namenijo položaju žensk; poudarja, da so kolektivna pogajanja na vseh ravneh, zlasti na področjih, na katera digitalizacija močno vpliva, pomembna, da se zagotovi spoštovanje načela enakega plačila za enako delo ter ohrani kakovost in varnost delovnega okolja v dobi digitalizacije; poudarja, da je treba določiti pogoje za splošni okvir, ki so potrebni za zagotovitev varstva osebnih podatkov zaposlenih;
20. spodbuja Komisijo in države članice, naj priznajo vse možnosti za prožnost pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, ki jih ponuja digitalizacija, obenem pa je treba poudariti, da digitalizacija trga dela zahteva prilagoditev politik trga dela in osnovnih sistemov socialne varnosti; poziva Komisijo in države članice, naj v zvezi z načrtom Komisije o novem začetku za izzive pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, s katerimi se soočajo delovno aktivne družine, prepoznajo priložnosti in izzive digitalizacije, kar zadeva delovne pogoje, in potrebo po prilagajanju delovnih mest, razvoju spretnosti ter možnostih za vseživljenjsko učenje, zlasti za delavce, ki so odgovorni za nego; poziva države članice in Komisijo, naj poleg tega usmerjeno vlagajo v digitalne načine dela za izboljšanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja za vse;
21. poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo vseživljenjsko učenje in usposabljanje ter programe, ki omogočajo večjo prilagodljivost ali pripravljenost na morebitno spremembo poklicne poti zaradi vse večjega povpraševanja po digitalnih kompetencah v številnih sektorjih, pri čemer naj posebno pozornost namenijo ženskam, starim 55 let ali več, da bi jih obvarovali pred izključitvijo s trga dela;
22. poziva, naj bodo pri vseh ukrepih na tem področju upravne ovire za podjetja čim manjše; poudarja, da lahko pretirana birokracija ogrozi sprejemljivost in povzroči izgube ali selitve delovnih mest; pozdravlja izvedljive partnerske kompromise socialnih partnerjev v številnih državah članicah z močno tradicijo soodločanja; meni, da je soodločanje zgled najboljše prakse za evropsko gospodarstvo;
23. ugotavlja, da so razlike v plačilu med spoloma še vedno eden glavnih problemov v zvezi z razlikami med spoloma v sektorju IKT, zato poziva države članice, naj končno začnejo dejavno izvajati priporočilo Komisije o krepitvi načela enakega plačila za moške in ženske s pomočjo preglednosti in stalnih pozitivnih ukrepov, po možnosti z zakonodajo, in naj uvedejo ukrepe za preglednost plač in ocene dela, ki bodo nevtralne

glede na spol; poziva Komisijo, naj v pobudah o novem začetku za zaposlene starše v okviru delovnega programa za leto 2016 obravnava enako plačilo, saj se s starševstvom razlike v plačah še povečajo;

24. poudarja, da razlike v plačilu med spoloma povzročajo še večje razlike v pokojninah med spoloma; poudarja, da je treba spoštovati načelo enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, na podlagi katerega se zagotavljajo pravične in poštene plače, kot je tudi poudaril predsednik Komisije Jean-Claude Juncker;
25. spodbuja države članice, naj zagotovijo, da v njihovih davčnih sistemih in sistemih socialnih prejemkov ne bo ovir za to, da bi prejemniki drugega dohodka v gospodinjstvu delali ali delali več, saj so to običajno ženske, pri čemer imajo veliko delovna mesta na področju IKT;
26. poudarja, da še vedno obstajajo razlike v plačilu med spoloma in pri poklicnem napredovanju za ženske, ki so zaposlene v sektorju IKT; poudarja, da se izpodbija načelo enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, na podlagi katerega se zagotavljajo pravične in poštene plače, medtem ko je to načelo eden od temeljnih stebrov socialne pravičnosti na trgu delu, ki jo je treba v prvi vrsti zaščititi; poudarja, da se te neenakosti ne bi smele zakoreniniti v digitalnem gospodarstvu, kar zadeva enako plačilo in poklicno napredovanje; poudarja, da bodo večja udeležba žensk na trgu dela in s tem povezane naložbe v politike socialnega vključevanja pripomogle k zmanjšanju razlike v plačilu med spoloma; poudarja, da so kolektivna pogajanja pomembna tudi v digitalnem tržnem gospodarstvu, da se ohranijo kakovost in varnost delovnih mest v dobi digitalizacije;
27. pozdravlja številne priložnosti in večjo prožnost, ki jih digitalna doba ponuja zaposlenim in samozaposlenim, tudi možnosti za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zlasti glede na razmere na trgu dela za starše majhnih otrok in invalide; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo razmere v zvezi s prožnim delom in varnostjo zaposlitve v sektorju IKT, obenem pa opozarja na nove izzive, povezane s tem razvojem, in poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo veljala primerna pravila za socialno varnost; se zavzema za pravico delavcev, da so zunaj dogovorjenega delovnega časa „nedosegljivi“;
28. opozarja, da lahko prožni načini dela, ki jih omogoča digitalizacija, privedejo tudi do nestalnih oblik zaposlitve; poudarja, da težave z duševnim zdravjem, povezane z delom, denimo izgorelost, katerih vzrok je nenehna razpoložljivost, predstavljajo veliko tveganje; zato se zavzema za popolno spoštovanje predpisanega počitka za delavce in poudarja, da je treba v okviru delovnih pogodb s prožnim delovnim časom spoštovati delovnik, da se ohranijo omejitve delovnega časa, opredeljene v delovni zakonodaji posameznih držav članic;

Izobraževanje in usposabljanje

29. poudarja, da je treba zagotoviti vključevanje načela enakosti spolov na področju izobraževanja, in sicer s spodbujanjem digitalne pismenosti in udeležbe žensk in deklet v izobraževanju in usposabljanju na področju IKT, tako da se kodiranje, novi mediji in tehnologije vključijo v učne načrte na vseh stopnjah, tudi pri zunajšolskih dejavnostih, neformalnem in priložnostnem izobraževanju ter pri vseh vrstah izobraževanja in

usposabljanja, tudi za pedagoge, da bi dekleta in mlade ženske spodbudili, da bi se odločile za poklicno pot na področju znanosti in IKT; v zvezi s tem poudarja pomen prosto dostopnih učnih virov, ki zagotavljajo boljši dostop do izobraževanja za vse, in pomen izmenjave najboljše prakse za vključevanje načela enakosti spolov na področju IKT;

30. spodbuja države članice, naj uvedejo starosti primerno izobraževanje na področju IKT v zgodnjih fazah šolanja, s posebnim poudarkom na spodbujanju deklet, da pridobijo interes in razvijejo talent na digitalnem področju, ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike za deklice že v zgodnji starosti, saj deklice zaradi spolnih stereotipov v zvezi s temi predmeti, pomanjkanja vzornic ter ločevanja dejavnosti in igrač zgodaj v izobraževalni poti izgubijo zanimanje za to področje, kar je povzročilo nezadostno zastopanost žensk na teh področjih na univerzi, to pa se prenaša tudi na delovna mesta; zato poudarja, da bi bilo treba obravnavati spolne stereotipe in digitalno usposabljanje, kar bi bilo treba začeti že v okviru osnovnošolskega izobraževanja in nato nadaljevati na vseh stopnjah izobraževanja do izobraževanja odraslih in usposabljanja ljudi, izključenih s trga dela;
31. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izobraževanje in vseživljenjsko učenje, posebej namenjeno starejšim ženskam v času njihove delovne dobe in pozneje in zlasti tistim, ki skrbijo za druge družinske člane, in ženskam, ki so prekinile poklicno pot ali se vračajo na delovno mesto, da bi zagotovili, da ne bodo zaostajala v tem vse hitrejšem prehodu na digitalizacijo;
32. ugotavlja, da je izobraževanje na področju digitalne tehnologije, IKT in kodiranja v zgodnjem otroštvu še posebej pomembno za opolnomočenje deklic in spodbujanje njihovega zanimanja za ta področja ter premagovanje stereotipov, povezanih s spolom; poudarja, da povečanje zastopanosti žensk v visokošolskem izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ključnega pomena za njihovo večjo zastopanost v digitalnem sektorju;
33. poziva države članice, naj obravnavajo razlike med spoloma v sektorju IKT ter naj zato ustvarijo več spodbud in podpornih struktur za ženske, denimo v obliki vzornic, mentorskih programov in poklicnega usmerjanja, da bodo ženske bolj prepoznavne; zato poziva države članice, naj po potrebi prilagodijo izobraževalne sisteme, da bi spodbujali poučevanje predmetov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter zanimanje zanje na splošno, zlasti pa med dijakinjami in študentkami;
34. poudarja vrednost informacijske in komunikacijske tehnologije ter še posebej spletnih tečajev usposabljanja, zlasti za dekleta in ženske, pa tudi za ljudi s posebnimi potrebami, kot so invalidi, in za prebivalce na podeželju in oddaljenih območjih, ter možnosti za delo na daljavo, da se izboljša izobraževanje teh skupin ter se poveča njihova možnosti za finančno neodvisnost;
35. ugotavlja, da imajo umetnost in likovno izobraževanje, in sicer formalno, neformalno in priložnostno, ustvarjalna industrija in kulturni sektor pomembno vlogo in velik potencial pri krepitevi vloge žensk in deklet ter njihovega spodbujanja v digitalni sektor; zato poudarja pomen povezovanja področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter gospodarskih sektorjev prek izobraževanja in umetnosti, da se bo to

področje preoblikovalo v področje naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike;

36. poziva Komisijo, naj v okviru vseživljenjskega učenja spodbuja digitalne tehnologije, saj te zmanjšujejo ovire za vstop na trg dela, in določi merila EU za javne in zasebne naložbe v spretnosti kot odstotek BDP;
37. spodbuja države članice in Komisijo, naj zlasti z informacijskimi kampanjami in kampanjami za ozaveščanje spodbujajo udeležbo žensk v gospodarskih sektorjih, ki stereotipno veljajo za „moške“, kot je na primer digitalni sektor; poudarja, da je treba organizirati kampanje ozaveščanja, usposabljanja in vključevanja načela enakosti spolov za vse akterje v politiki digitalizacije;
38. pozdravlja evropski kodeks najboljših praks za ženske in IKT ter poziva k njegovemu obširnem in dejavnemu izvajanju; pozdravlja ustanovitev vseevropske „velike koalicije za digitalna delovna mesta“ ter spodbuja sodelujoča podjetja, naj posebno pozornost namenijo zaposlovanju žensk in njihovim enakim poklicnim možnostim;
39. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo programe, namenjene staršem, da jih seznanijo z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, ki jo uporabljajo njihovi otroci, s čemer se bo izboljšala ozaveščenost odraslih o možnih stikih in odnosih, ki se lahko razvijejo na spletu, in se bo zmanjšala generacijska vrzel, kar zadeva sektor IKT;
40. poudarja, da je treba izboljšati digitalne spretnosti in pismenost, da se ženskam, ki iz različnih razlogov nimajo teh posebnih spretnosti, omogoči vstop v podjetja IKT; poudarja, da bodo ženske v primeru neuspeha v tem pogledu še težje vstopale v ta sektor; opozarja, da lahko Evropski socialni sklad sodeluje pri financiranju tega usposabljanja.
41. poudarja, da je treba kodiranje, nove medije in tehnologije vključiti v izobraževalne programe na vseh stopnjah ter da lahko digitalne spretnosti izboljšajo dostop do trga dela; poudarja pomen stalnega dialoga s socialnimi partnerji za premostitev razlik med spoloma na tem področju.
42. poziva Komisijo, naj v okviru strategije za enotni digitalni trg in zlasti ob upoštevanju navedb o oblikovanju vključujoče e-družbe poveča prepoznavnost žensk v tehnologiji, tako da vzpostavi finančno podprto profesuro za ženske na področju IKT in oblikuje pilotni projekt o evropski spletni univerzi s poudarkom na področju IKT in tehničnega inženiringa ter uvede program štipendij na področju IKT in novih medijev, ki bo namenjen ženskam;
43. poziva Komisijo in države članice ter podjetja, naj spodbujajo enakost spolov na področju IKT in naj zberejo podatke, razčlenjene po spolu, o uporabi te tehnologije, oblikujejo cilje, kazalnike in merila za spremljanje napredka pri dostopu žensk do informacijskih in komunikacijskih tehnologij in naj spodbujajo primere najboljše prakse med podjetji IKT;
44. poziva Komisijo in države članice, naj v okviru razvojnega sodelovanja in zunanjih odnosih EU povečajo podporo za krepitev vloge žensk v digitalnem sektorju in sektorju IKT, in sicer s spodbujanjem digitalnega izobraževanja in omogočanjem podjetništva

žensk prek različnih orodij, vključno s programi mikrofinanciranja in podpornimi mrežami;

Naložbe in financiranje podjetništva

45. poziva države članice in Komisijo, naj zagotovijo finančna sredstva, izboljšajo dostop do razpoložljivih sredstev in po potrebi zagotovijo finančna sredstva za podjetnice, da bodo lahko ustanovljale podjetja na področju IKT in digitalna zagonska podjetja, pa tudi mreže za ženska mentorstva in vzajemno izmenjavo ter naj spodbujajo inovacije in naložbe v EU; spodbuja države članice, naj zagotovijo ustrezno finančno podporo in usposabljanje za ženske, ki se odločijo za poklicno pot na področju digitalizacije, in tako spodbudijo žensko podjetništvo v tem sektorju;
46. meni, da je treba dostop žensk do financiranja in finančnih storitev posebej obravnavati, zlasti glede na cilj strategije za enotni digitalni trg o oblikovanju ustreznih pogojev za inovativno in konkurenčno okolje na področju IKT in zagotavljanju boljše možnosti financiranja za mala in srednja podjetja ter zagonska podjetja; ugotavlja, kako pomemben je dostop do mikrofinanciranja za žensko podjetništvo;
47. poziva Komisijo, naj v zvezi z digitalno agendo temeljito spremlja in ocenjuje vključevanje načela enakosti spolov in upoštevanje tega načela pri pripravi proračuna v okviru skladov EU na podlagi člena 7 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) št. 1303/2013), poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za vključitev ženskih organizacij v odbore za spremljanje programov financiranja in tako zagotovijo, da se bodo ciljni ukrepi za krepitev vloge žensk na področju IKT izvajali; želi spomniti na zavezo Komisije glede priprave proračuna ob upoštevanju vidika enakosti spolov;
48. poziva Komisijo, naj pri analizi partnerskega sodelovanja v zvezi z digitalno agendo in poročanju o njem upošteva vidik enakosti spolov;
49. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko uvede podpirne programe v zvezi z naložbami v IKT v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, vključno z ugodnimi kreditnimi pogoji in posojili za podjetja, organizacije civilne družbe in zagonska podjetja v sektorju IKT, v katerih je med zaposlenimi 40 % žensk;
50. poziva Komisijo, naj podpira in spodbuja digitalno podjetniško kulturo za ženske, spodbuja in finančno podpira evropsko platformo za mreženje in mentorstvo za ženske in dodatno okrepi vlogo žensk v obstoječih programih; spodbuja države članice, pa tudi podjetja, naj oblikujejo politiko raznolikosti, ki se ne osredotoča zgolj na zaposlovanje žensk, da bi spodbudili trajnostni gospodarski razvoj in vodilno vlogo;
51. poudarja vlogo socialnega podjetništva in alternativnih poslovnih modelov, kot so vzajemne družbe in zadruga, pri krepitev vlog žensk v digitalnem podjetništvu in njihovi večji zastopanosti v digitalnem sektorju; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo pobude za socialna podjetja, ki so namenjene krepitev vlog žensk in deklet na področju IKT;
52. poziva Komisijo, države članice in vse deležnike, naj veliko koalicijo za digitalna delovna mesta bolje izkoristijo v podporo ukrepom za izboljšanje digitalnih spretnosti

med ženskami in dekleti, spodbujanje zaposlovanja žensk v sektorju IKT ter širjenje različnih razpoložljivih možnosti izobraževanja in poklicnega usposabljanja;

Boj proti nasilju nad ženskami v digitaliziranem svetu

53. poziva k opredelitvi težav, ki se pojavljajo, ker se informacijski in komunikacijska tehnologija ter internet zlorablja za kazniva dejanja, grožnje ali izvajanje nasilja nad ženskami zaradi sovraštva do žensk, homofobije ali transfobije ali drugih oblik diskriminacije; poziva oblikovalce politik, naj ta vprašanja ustrezno obravnavajo, pri čemer naj upoštevajo posebne skupine žensk z večplastno ranljivostjo ter zagotovijo okvir, ki omogoča, da organi pregona učinkovito obravnavajo digitalna kazniva dejanja ob upoštevanju izzivov, povezanih s spletno anonimnostjo, in možnosti čezmejnne narave teh kaznivih dejanj in zlorab; poziva države članice, naj dodelijo potrebna sredstva za kazenski pregon, tj. izvajanje veljavnih zakonov proti spletnemu nasilju, ustrahovanju, nadlegovanju in zalezovanju ter sovražnemu govoru;
54. poziva Komisijo, naj od držav članic zahteva, da si bolj prizadevajo za pregon morebitnih homofobnih in transfobnih kaznivih dejanj v spletnem okolju, in ustrezno uporabljajo veljavno zakonodajo EU v zvezi s tem in v zvezi s pravicami žrtev;
55. poziva Komisijo, naj v okviru prenovljene direktive o enakem obravnavanju predlaga zakonodajo za odpravo seksizma in spolnih stereotipov v izobraževalnem sistemu in medijih;
56. poziva Komisijo, naj razvije kodeks ravnanja za svojo komunikacijo in komunikacijo agencij EU za spodbujanje krepitve vloge žensk in za preprečevanje stereotipov in seksizma ter nezadostne zastopanosti žensk in neustreznega prikazovanja žensk;
57. poziva Komisijo in države članice, naj pri izvajanju prihodnje zakonodaje EU o varstvu podatkov upoštevajo, da se je položaj žensk in deklet zaradi digitalizacije spremenil; poudarja, da lahko upravljavci podatkov občutljive podatke uporabljajo le za omejene namene in jih v nobenem primeru ne smejo posredovati naprej;
58. poziva Komisijo in države članice, naj dajo na voljo potrebna sredstva za zagotovitev spoštovanja predpisov glede zaščite občutljivih podatkov iz spletnega komuniciranja;
59. poziva Komisijo, naj poveča finančno pomoč za infrastrukturo digitalnih storitev za varnejši internet, ki se financirajo iz instrumenta za povezovanje Evrope, in države članice, naj povečajo sredstva za podporo žrtvam kibernetkega ustrahovanja; poudarja, da je pri deklicah dvakrat večja verjetnost, da postanejo žrtve, kot pri dečkih;
60. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zaščito deklet pred oglaševanjem v digitalnem okolju, ki lahko dekleta spodbudi k škodljivemu vedenju za njihovo fizično in duševno zdravje; poziva Komisijo, naj obnovi in razširi programa za varnejši internet, pri čemer naj posebno pozornost nameni vprašanju enakosti spolov, saj gre za enega od ukrepov, potrebnih za izboljšanje varnosti deklet na spletu;
61. poziva Komisijo, naj uvede in podpre programe za e-pismenost in usposabljanje, pa tudi kampanje ozaveščanja, ter tako ustrezne strani, kot so učenci, dijaki in študenti na vseh stopnjah izobraževanja, učitelji in pedagogi ter delavci s področja odkrivanja in

preiskovanja kaznivih dejanj, ozavešča o morebitnih tveganjih digitalnega sveta in o tem, kako se spopasti z njimi; poziva Komisijo, naj spodbuja kampanje proti seksizmu in spolnim stereotipom v družbenih in digitalnih medijih ter izkoristiti potencial digitalnih medijev za odpravo stereotipov;

62. pozdravlja predlog Komisije o vključitvi določb o preprečevanju, podpori žrtvam, varni vrnitvi in ponovni vključitvi ter o vlogi interneta v strategijo o trgovini z ljudmi za obdobje po letu 2016; poudarja, da bi bilo treba obravnavati tudi spletno nadlegovanje in zalezovanje;
63. poziva EU in države članice, naj Evropskemu inštitutu za enakost spolov (EIGE) namenijo dovolj virov in finančnih sredstev, da bo lahko izvajal raziskave in zbiral podatke o tem, kako bi lahko digitalne storitve bolje izkoristili v korist žensk in enakosti spolov;
64. poziva institucije, agencije in organe EU ter države članice in njihove organe kazenskega pregona, naj sodelujejo in konkretno usklajujejo svoje ukrepe za boj proti uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije za kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi, spletnim nadlegovanjem in zalezovanjem, saj je pri teh kaznivih dejanjih pogosta čezmejna narava in je za pregon teh dejanj nadvse pomembno usklajevanje na ravni EU; poziva države članice, naj pregledajo in morebiti popravijo svoje kazensko pravo ter zagotovijo, da bodo nove oblike digitalnega nasilja jasno opredeljene in priznane ter bodo na voljo ustrezni načini za njihov pregon; poziva države članice, naj sprejmejo portale za prijavo, da bodo državljani imeli na voljo zaupno in varno spletno mesto, kjer bodo lahko prijavili nadlegovanje uporabnikov interneta; poziva, naj se ta vprašanja obravnavajo v okviru strategije EU za kibernetško varnost in Europolovega centra za boj proti kibernetški kriminaliteti; poziva Komisijo, naj spodbuja usposabljanje policijskih in pravosodnih organov in razvoj njihovih zmogljivosti za podporo žrtvam pri digitalnih zadevah ter za psihološko podporo v sodnih zadevah, povezanih s tem področjem;
65. poziva Komisijo, naj čim prej pripravi potrebne ukrepe za ratifikacijo konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima, in sicer brez poseganja v pristojnosti EU, da preuči vse potrebne ukrepe za odpravo in preprečevanje nasilja nad ženskami v vseh državah članicah, ter poziva države članice, naj ratificirajo Carigrajsko konvencijo, ki je bistvenega pomena za izkoreninjenje nasilja nad ženskami, vključno z digitalnimi oblikami nasilja, saj uvaja harmonizirane pravne opredelitve in načine pregona kaznivih dejanj, kot so trgovina z ljudmi in zalezovanje, ki jih omogočajo nove komunikacijske tehnologije;
66. poziva Komisijo, naj čim prej predlaga evropsko strategijo proti nasilju na podlagi spola, ki naj vključuje zakonodajni instrument in obravnava nove oblike nasilja nad ženskami in dekleti, kot so spletno ustrahovanje, uporaba ponižujočih slik na spletu, širjenje zasebnih fotografij in videoposnetkov prek družbenih medijev brez soglasja udeleženih oseb itd.;
67. poziva Komisijo in države članice, naj poostrijo spremljanje spletnega navezovanja stikov s terorističnimi skupinami, ki novačijo mlade ženske in jih prisilijo v poroko ali prostitucijo v tretjih državah;

-
- ◦

68. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

27.1.2016

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi
(2015/2007(INI))

Pripravljalnica mnenja: Jutta Steinruck

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju evropskega kodeksa najboljše prakse za ženske in informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), ki ga je leta 2013 izdala Komisija,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2012 o ženskah v IKT,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2015 o krepitvi vloge žensk na internetu,
- A. ker je med 2,7 milijona zaposlenimi v sektorju IKT samo 20 % žensk; ker so na vseh ravneh sektorja IKT, zlasti na vodilnih mestih, premalo zastopane;
- B. ker bi z zaposlitvijo več žensk na digitalnem trgu dela po ocenah Komisije na območju EU ustvarili letno rast BDP v višini 9 milijard EUR;
- C. ker je študija o aktivnih ženskah v sektorju IKT pokazala, da bo v Evropi v tem sektorju do leta 2020 približno 900.000 prostih delovnih mest; ker ta sektor hitro raste in ustvarja približno 120.000 novih delovnih mest na leto;
- D. ker je manjša vključenost žensk in deklic v izobraževanje na področju IKT in kasneje v zaposlovanje na tem področju tudi posledica celovitega prepleta pri oblikovanju spolnih stereotipov, ki se začne že zgodaj v življenju in pri šolanju ter se nadaljuje na poklicni poti;
- E. ker je veliko dejavnikov, zaradi katerih ženske in dekleta niso toliko vključene v šolanje in zaposlovanje na področju IKT, in se ti po državah članicah razlikujejo, kar je odvisno od tega, kako napredne so pri obravnavi vprašanj, kot je ohranjanje stereotipov in

segregacija na splošno ter sorazmerno pomanjkanje vzornic v sektorju IKT ter omejena prepoznavnost žensk v tem sektorju, zlasti na vodilnih položajih;

- F. ker sta za sektor IKT značilni vertikalna in horizontalna segregacija, ki sta celo še bolj izraziti kot v številnih drugih sektorjih, pa tudi razkorak med pridobljeno izobrazbo žensk in njihovim položajem v sektorju IKT; ker večina žensk (54 odstotkov), zaposlenih v sektorju IKT, zaseda slabo plačana nizko kvalificirana mesta, le majhen delež (8 odstotkov) pa dela na visokokvalificiranih mestih inženirjev programerske opreme; ker so ženske v tem sektorju preslabo zastopane tudi pri odločanju, le 19,2 odstotka delavcem v sektorju IKT je nadrejena ženska, za razliko od 45,2 odstotka delavcev izven sektorja IKT;
- G. ker je dokazano, da lahko prožno delo ženskam pomaga pri uveljavitvi na trgu dela;
1. poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj spodbujajo enakost spolov zlasti v digitalnem gospodarstvu, predstavniških organih in ustanovah za usposabljanje in uravnoteženo zastopanje spolov pri odločanju ter natančno nadzorujejo spremembe in razvoj; poziva države članice, naj spremljajo potrebni napredek ter izmenjujejo najboljšo prakso v državah in med državami članicami; poziva Komisijo, naj posodobi sedanje podatke o delavkah v sektorju IKT ter oceni ekonomski učinek večjega števila žensk v tem sektorju;
 2. odločno podpira prizadevanja, da se poveča delež žensk na vodstvenih položajih v EU; ugotavlja, da bi bilo treba razmisliti o zakonodajnih pobudah, kadar je kateri od spolov strukturno zapostavljen na nekem delovnem mestu in nima možnosti za lastno uresničitev; poudarja, da so podjetja uspešnejša, če imajo v svojih ekipah spolno raznolikost; poudarja, da je treba pri obveznosti kvot vedno upoštevati različne velikosti podjetij in različne razmere po državah članicah;
 3. poziva države članice, naj obravnavajo razlike med spoloma v sektorju IKT, tako da poudarjajo poslovno prednost raznolikosti in ustvarijo številnejše in bolj prepričljive spodbude za podjetja in ženske, kot so vzornice in poklicno usmerjanje, da bi tako povečali prepoznavnost žensk; pozdravlja obstoječe pobude Komisije za spodbujanje omrežnih struktur in mentorskih programov, ki spodbujajo vključujoče digitalno prizorišče; poziva Komisijo in države članice, naj deblokirajo direktivo o ženskah v upravnih odborih ter si prizadevajo za bolj uravnoteženo zastopanje spolov med neizvršnimi direktorji v podjetjih, ki kotirajo na borzi, ter njeno področje uporabe razširijo na vse direktorje; poziva države članice, naj uvedejo ukrepe za spodbujanje poklicnega napredovanja žensk na vseh ravneh vodenja v podjetjih s pozitivnimi ukrepi;
 4. poziva, naj bodo pri vseh ukrepih na tem področju upravne ovire za podjetja čim manjše; poudarja, da nesorazmerno visoke upravne obremenitve ogrožajo sprejemljivost in lahko povzročijo izgube ali selitve delovnih mest; pozdravlja izvedljive partnerske kompromise socialnih partnerjev v številnih državah članicah z močno tradicijo soodločanja; meni, da je soodločanje zgled najboljše prakse za evropsko gospodarstvo;
 5. poudarja, da ima digitalizacija velik učinek na trg dela, saj spreminja dinamiko dela, ustvarja nove zaposlitvene možnosti in bolj prožne delovne pogoje, kot je delo na daljavo, s katerim bi lahko učinkoviteje usklajevali poklicne in zasebne obveznosti žensk in moških;

6. spodbuja države članice, naj po potrebi prilagodijo izobraževalne sisteme, da bi spodbujali poučevanje naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike in zanimanje zanje na splošno zlasti med dijakinjami; poudarja, da je treba uvesti finančno podprte profesure za ženske na področju IKT, ki bi postale vzornice za dekleta in ženske na tem področju;
7. poziva države članice, naj ustvarijo boljše pogoje za zaposlovanje žensk; pri tem poudarja barcelonske cilje in pomen tudi cenovno dostopnega, kakovostnega otroškega varstva pri stopnji zaposlenosti žensk; poudarja, da so enake možnosti za moške in ženske srčika politike za enakost spolov;
8. spodbuja države članice, naj zagotovijo, da v njihovih davčnih sistemih in sistemih socialnih prejemkov ne bo ovir za to, da bi prejemniki drugega dohodka v družini delali ali delali več;
9. poziva Komisijo, naj v primeru uporabe evropskih sredstev za digitalno opismenjevanje žensk stalno in pozorno spremljanja porabo teh sredstev, da se prepreči vsakršna zloraba in omogoči njihova učinkovita uporaba;
10. se zavzema za redno izmenjavo primerov najboljše prakse med vsemi ustreznimi deležniki, vključno s socialnimi partnerji, da bi razpravljali o izvajanju vidika spola v okviru digitalne agende; poziva Komisijo, naj socialno razsežnost, vključno z enakostjo spolov, vključi v digitalno agendo in strategijo za enotni digitalni trg; poziva Komisijo, naj to vprašanje obravnava v pobudi o novem začetku za zaposlene starše v okviru svojega delovnega programa za leto 2016;
11. pozdravlja evropski kodeks najboljše prakse za ženske in IKT ter poziva k njegovemu obširnem in dejanskem izvajanju; pozdravlja ustanovitev evropske „velike koalicije za digitalna delovna mesta“ ter spodbuja sodelujoča podjetja, naj se posebej posvetijo zaposlovanju žensk in enakim poklicnim možnostim zanje; poudarja pomen teh pobud pri odpravljanju pomanjkanja strokovno usposobljene delovne sile v številnih državah članicah;
12. poziva Komisijo in države članice, naj zlasti za ženske opredelijo nove oblike zaposlovanja v digitalni dobi in naj izvedejo ukrepe za najbolj ranljive skupine; poziva Komisijo in države članice, naj ugotovijo, kako zaščititi temeljne pravice delavcev in njihovo socialno varstvo ter se boriti proti prekarnim delovnim pogojem; poudarja, da je treba najti nove oblike socialnega varstva, ki bodo odražale nove oblike dela, pa tudi, da se ženske v okviru novih oblik dela že soočajo z razlikami v socialnem varstvu, ki jih je treba odpraviti in zanje najti ustrezne rešitve;
13. priznava, da ima digitalizacija podjetniški potencial, in poudarja, da je treba zagotoviti potrebno financiranje podjetij v sektorju IKT in digitalnih zagonskih podjetij, zlasti zaradi izboljšanja dostopa do financiranja za podjetnice;
14. poudarja, da še vedno obstajajo razlike v plačah in poklicnem napredovanju med spoloma za ženske, ki so zaposlene v sektorju IKT; poudarja, da se izpodbija načelo enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, na podlagi katerega se zagotavljajo pravične in poštene plače, medtem ko je to načelo eden od temeljnih stebrov socialne pravičnosti na trgu delu, ki jo je treba v prvi vrsti zaščititi; poudarja, da

se te neenakosti ne smejo zakoreniniti v digitalnem gospodarstvu pri enakosti plačil in poklicnega napredovanja; poudarja, da bodo večja udeležba žensk na trgu dela in s tem povezane naložbe v politike socialnega vključevanja pripomogle k zmanjšanju vrzeli med spoloma; poudarja, da so kolektivna pogajanja pomembna tudi v digitalnem tržnem gospodarstvu, da se ohranijo kakovost in varnost delovnih mest v dobi digitalizacije;

15. ugotavlja, da strukture ne glede na spremembe družbe niso dovolj prilagojene in ženskam ne omogočajo, da bi imele od teh sprememb polno korist;
16. poudarja, da digitalizacija na trgu dela spreminja naravo dela in odnose med delodajalci in delojemalci ter ustvarja nove možnosti in prožnost pri organizaciji dela; poudarja, da te nove možnosti zahtevajo ponovni razmislek in ponovno opredelitev izrazov, kot so kraj in omejitve delovnega časa; poudarja, da bi morale biti pravice delavcev, ki veljajo po delovni zakonodaji držav članic, zagotovljene neodvisno od novih oblik in organizacije dela, ki jih prinaša digitalizacija;
17. pozdravlja številne priložnosti in večjo prožnost, ki jih digitalna doba ponuja zaposlenim in samozaposlenim, tudi možnosti za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zlasti glede na razmere na trgu dela za starše mladih otrok in invalidov; poziva Komisijo in države članice, naj ustrezno rešijo sporno vprašanje fleksibilnega dela in varnosti zaposlitve v sektorju IKT, vendar hkrati poudarja nove izzive, povezane z razvojem, in poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo veljala primerna pravila za socialno varnost; se zavzema za pravico delavcev, da se zunaj dogovorjenega delovnega časa „odklopijo“;
18. opozarja, da lahko prožnost, ki jo prinaša digitalizacija, privede tudi do prekarnih oblik zaposlitve; poudarja, da so resno tveganje duševne motnje, povezane z delom, denimo izgorelost, katerih vzrok je nenehna razpoložljivost; zato se zavzema za popolno spoštovanje predpisanega počitka za delavce in poudarja, da je treba spoštovati delovnik v okviru delovnih pogodb s fleksibilnim delovnim časom, s čimer bi ohranili omejeni delovni čas v skladu z delovno zakonodajo v posameznih državah članicah;
19. poudarja, da je treba povpraševanje po novih spretnostih, zlasti na področju IKT, obravnavati s pomočjo usposabljanja ter nadaljnjega izobraževanja, ukrepi na trgu aktivne delovne sile in vseživljenjskega učenja, da bi spodbujali digitalno pismenost in odpravili obstoječe razlike med spoloma ter tako povečali nabor visokokvalificiranih kandidatov; poudarja, da je treba izboljšati digitalno znanje in pismenost, da se ustvarijo pogoji za vstop žensk, ki iz različnih razlogov nimajo tega posebnega znanja, v podjetja za IKT; poudarja, da bi bile ženske pri dostopu do tega sektorja še naprej zapostavljene, če se postopek ne bi ustrezno izvajal; opozarja, da lahko Evropski socialni sklad sodeluje pri financiranju tega usposabljanja.
20. poudarja, da bi morale ženske z omejeno mobilnostjo intenzivneje uporabljati e-učenje za pridobivanje kvalifikacij ter znanj in spretnosti;
21. poudarja potrebo po zgodnjem usvajanju znanj in spretnosti IKT ter poziva države članice, naj zagotovijo spodbujanje deklet k usvajanju znanja na področju IKT na vseh stopnjah izobraževanja; poudarja, da je treba digitalno pismenost po potrebi dodati tradicionalnim tečajem; poudarja, da so nekatere države članice (Nemčija, Španija, Švedska) sprejele ukrepe za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v poklicih v

sektorju IKT, ki so usmerjeni predvsem v spodbujanje študija na omenjenem področju ter poklicnih možnosti za dekleta in ženske od mladih let; poudarja, da mora biti učenje na tem področju dostopno in poziva države članice, naj spodbujajo ženske z različnim ekonomskim položajem k usvajanju znanj in spretnosti s področja IKT v okviru stoodstotno financiranih vajeniških in pripravniških programov;

22. meni, da je večja možnost, da bodo imele ženske nad 55. letom starosti manj digitalnega znanja zaradi pomanjkljivega vseživljenjskega učenja, in da je digitalizacija velika ovira za starejše iskance zaposlitve z omejenim digitalnim znanjem; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo vseživljenjsko učenje in usposabljanje ter programe, ki pripravljajo na boljše prilagajanje ali morebitne spremembe karijerne poti zaradi vse večjega povpraševanja po digitalnih kompetencah v številnih sektorjih, zlasti za ženske nad 55. letom starosti, da bi jih obvarovali pred izključitvijo iz trga dela;
23. zato poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi v digitalnem sektorju zaposlili veliko več žensk; poudarja, da je treba okrečiti vlogo žensk in pri zasedanju delovnih mest v celoti izkoristiti njihov potencial in talente ter ženske vključiti v sektor IKT, s čimer bi spodbudili evropsko gospodarstvo in povečali zaposlitvene možnosti žensk; poudarja, da je treba kodiranje, nove medije in tehnologije vključiti v izobraževalne programe na vseh stopnjah ter da lahko digitalne spretnosti in znanja izboljšajo dostop do trga dela; poudarja pomen stalnega dialoga z družbenimi deležniki za premostitev razlik med spoloma na tem področju.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	25.1.2016
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 8 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Michaela Šojdrová
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Eleonora Evi, Czesław Hoc, Anneli Jäätteenmäki

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V PRISTOJNEM ODBORU**

Datum sprejetja	18.2.2016
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 6 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Arne Gericke, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Marc Tarabella, Monika Vana
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Mike Hookem

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

24	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elisabeth Köstinger, Constance Le Grip, Angelika Niebler, Dubravka Šuica
S&D	Maria Arena, Biljana Borzan, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Maria Noichl, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Terry Reintke, Jordi Sebastià, Monika Vana

6	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
EFDD	Mike Hookem
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

1	0
PPE	Michaela Šojdrová

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani